ВЕСТКІ АДРАДЖЭНЬНЯ

ШТОМЕСЯЧНЫ ПАКАЗАЛЬНІК ЛІТАРАТУРЫ

№ 1 СТУДЗЕНЬ 1989

ВЫДАНЬНЕ БІБЛІЯГРАФІЧНА-ІНФАРМАЦЫЙНАЕ СЛУЖБЫ КБС

Паноўныя сябры!

Апошнім часам наш друк захлынула лавіна інфармацыі, зарыентаваша ў якой ц.лёгка. Наш рэкамендацыйны паказальнік і паустаў з натуральнае патрэбы дапамагчы тым, каму небыякавы лёс Беларусі, лёс дэмакратыі.

Мы ня ставілі сабе мэту адлюстроўваць усе матэрыялы па тэмах, вызначаных у зьмесьце, але абіраць публікацыі, якія, на наш погляд, маюць фактаграфічную і тэарэтычную каштоўнасьць. У паказальніку люструеца і мастацкая літаратура, якая, як мы лічым, вартая чытаньня менавіта цяпер. З часам мы мяркуем падаваць агульны агляд цікавае інфармацыі ў замежнай пэрыёдыцы, друку з замежных рэспублікаў на тамтэйшых мовах.

У паказальніку падаюцца публікацыі зь беларускай ды савецкай /саюзнай/ пэрыёдыкі ў беларускай ды расейскай мовах.

Апроч гэтак званых афіцыйных выданьняў /тых, што друкуюцца ў дзяржаўных друкарнях/, уключаючы й незалежныя /апошнія пазначаны*/.

Паказальнік складаецца на мінулы месяц.

Матэрыялы разьмешчаны сістэматычна, а ў сярэдзіне рубрыкаў -- па альфабэце.

Напотым мы мяркуем выдаваць штоквартальны дадатак, у якім будзе зьмяшчацца рэфератыўная інфармацыя пра навуковыя досьледы.

Сябры! Парады і прапановы просім дасылаць на адрас: 220060, Менск, вул. Волаха 59--27. Лаўрыку Ю.

Незалежныя выданьні

Уздым народнага руху прывёў да ўвасабленьня ў жыцьцё свабоды друку і ў нас на Бацькаўшчыне. Адно за адным пачалі ўзьнікаць незалежныя выданьні -- органы грамадзкіх рухаў і аб'яднаньняў. Вітаючы "Навіны БНФ", "КАНТРОЛЬ", "Студэнцкую думку", "Супольнасьць", мы бачым Беларусь у пэрспэктыве краінай тысячаў газэт і часопісаў, якія будуць адлюстроўваць усю шматстайнасьць палітычнага і культурнага жыцьця Бацькаўшчыны. І ўжо цяпер прагнем весьці летапіс адраджэнскага друку. Мы будзем рэкамендаваць чытачам усе новыя пэрыядычныя выданьні Беларусі.

Зараз мы прадстаўляем:

-- "Навіны Беларускага Народнага Фронту за перабудову "Адраджэньне" -- выданьне Арганізацыйнага камітэту БНФ "Адраджэньне". Часопіс выходзіць зь лістапада 1988 г., прыблізна што 20 дзён.
На 31.01.89 выйшла тры нумары. Друкуюцца дакумэнты, праекты праграмных тэкстаў БНФ, перадвыбарчыя матэрыялы, хроніка адраджэнцкага руху, гістарычныя артыкулы.

-- "Студэнцкая думка" -- грамадзка-палітычны ды культуралягічны часопіс студэнцкага патрыятычнага згуртаваньня "Сьвітанак". Выходзіць зь лістапада 1988 г., раз у два месяцы. Друкуе інфармацыю пра беларускае студэнцкае жыцьцё. У будучы рэдакцыйны гурт "Сьвітанка" зробіць часопіс органам усіх менскіх адраджэнскіх суполак студэнтаў. На 31.01.89 выйшла два нумары.

-- "Кантроль" -- бюлетэнь Таварыства маладых літаратараў "Тутэйшыя". Выходзіць з канца мінулага года. Падае інфармацыю пра дзейнасьць "Тутэйшых", а таксама хронік літаратурнага жыцьця рэспублікі. На 31.01.89 г. выйшла два нумары.

-- "Супольнасьць" -- выданьне Суполак. На 31.01.89 г. у друк пададзены адзін нумар.

Да ўвагі чытачоў

Рэдакцыя "Вестак Адраджэньня" друкуе паказальнік гэтак званым дарэформенным правапісам. Мы ня прызнаем сталінскай рэформы беларускага правапісу і граматыкі, праведзенай у 1933 годзе.

Яе аўтары і натхняльнікі не хавалі палітычных мэтаў рэформы: "зблізэньне" і "зьліцьцё" беларускае мовы з расейскай.

Рэформа гэтая адбывалася пад акампанэмэнт стогнаў катаваных, лямант жонак сасланых, НКВДзісцкіх стрэлаў. Лепшыя мовазнаўцы Бацькаўшчыны не маглі спыніць гвалт над мовай, бо былі фізічна або маральна зьнішчаны.

Па пытаньнях рэформы 1933 г., мовазнаўчых дыскусій папярэдняга часу рэкамендуем чытаць:
-- Працы Акадэмічнае Конфэрэнцыі па рэформе беларускага правапісу і азбукі. -- Мн., 1927.
-- Лужанін М. З ранку да вечара. -- Мн.; Мастацкая літаратура, 1978. -- с. 339--346.
-- Яскевіч А. Грані майстэрства. -- Мн.; Маст. літ-ра, 1974. -- с. 129--130.
-- Скрыган Я. Выбраныя творы. Т. 2. -- Мн.: Маст. літ-ра, 1975. -- с. 332--334.
-- "Рэпрэсаваны правапіс" // ЛіМ -- 1988-- № 37.
-- "Навука" на службе нацдэмаўскай рэвалюцыі // Бабровіч В. і інш. -- Мн., 1931.

I. ДЭМАКРАТЫЯ

1. Дэмакратызацыя.

I   1.1. Рух за дэмакратыю.

Выпрабаваньне дэмакратыяй. /Гутарка з В.Быкавым/ // Беларусь. -- 1988 -- № 1 -- с. 20.

Горбачев М.С. Наращивать интеллектуальный потенциал перестройки // Правда -- 1989 -- 8 января.

Догов Г. Главное действующее лицо // Литературная Россия -- 1989. -- 20 января.

Илизаров Б. Об архивах и тайной борьбе за сохранение их "тайн" // Огонёк -- 1989 -- январь -- № 2 -- с. 10--11.

Рэвалюцыя зьнізу: /Дзеячы руху -- пра перабудову: В.Быкаў, А.Жураўлёў, П.Дзьмітрук, З.Пазьняк/ // Навіны БНФ "Адраджэньне"* -- 1988 -- № 1 -- с. 1, 5.

1.2. Выбары.

Горбачев М.С. Доклад на Пленуме ЦК КПСС 10 января 1989 г. // Правда -- 1989 -- 11 января.

К партии, советскому народу. Обращение ЦК КПСС. /Принято на Пленуме ЦК КПСС 10 января 1989 г./ // Правда -- 1989 -- 13 января.

Парады па правядзеньні групамі падтрымкі БНФ "Адраджэньне". Сьпіс кандыдатаў БНФ // Навіны БНФ -- 1989 -- № 1 -- с. 3.

1.3. Публічнасьць.

Ю.Изюмов. Гайд-парк и Гласность // ЛГ -- 1989 -- 11 января -- с. 14.

Разговор с "литинспектором" о печати // ЗЮ -- 22 янв.

1.4. Бюракратыя.

Бюрократизм -- тормоз перестройки // кн. обозрение -- 13 января -- 2 -- с. 6.

Костиков В. Блеск и нищета номенклатуры // Огонёк -- 1989 -- январь -- № 1 -- с. 12--15.

Рэспубліканская паранойя /З нагоды выпуску арыентыроўкі "О некоторых особенностях нынешней общественно-политической обстановки в республике"; маецца частковы тэкст/ // Навіны БНФ "Адраджэньне"* -- 1988 -- № 1.

2. Правы.

Всеобщая декларация прав человека. Принята Генеральной Ассамблеей ООН 10 декабря 1948 г. // Л.Г. -- 1989 -- 25 января -- № 4 -- с. 14.

Гамаюнов И. Право на правду. /Якім быць закону аб друку/ // Л.Г. -- 1989 -- 18 января -- с. 10.

Закон прежде всего // Огонёк -- 1989 -- 4 -- с. 5.

Международный контроль /Абарона правоў чалавека/ // Новое время -- 1989 -- № 4 -- с. 31.
Права человека в правовом государстве // Известия -- 1989 -- 6 января.
У ошибок страшная цена // ЗЮ -- 1989 -- 19.01.
У Прэзідыум Вярхоўнага Савету БССР. Зварот АК БНФ "Адраджэньне" /ад 18.11.88/ //Навіны БНФ "Адраджэньне"* -- 1988 -- № 1 -- с. 5.

3. Суверэнітэт

4. Вайсковая справа.

Декрет Совета Народных Комиссаров об освобождений от воинской повинности // Век XX и мир -- 1989 -- № 1 -- с. 35.
Коппьетерс Б. Верующие и военная служба // Век XX и мир -- № 1 -- 1989 -- с. 34--38.
Наша неутихающая боль/ Ліст бацькоў загінуўшага у ДРА/ // Молодежь Эстонии -- 1989 --25.01.

5. БНФ

Да грамадзян Беларусі: Адозва АК БНФ "Адраджэньне" // Інфарм. паведамленьне АК БНФ*.
Рэкамендацыі па стварэньню групаў падтрымкі БНФ "Адраджэньне" // Інфарм. паведамл. БНФ "Адраджэньне"*.

6. Нефармальны рух.

6.1. Нефармальныя аб'яднаньні Беларусі.

Дэкларацыя аб'яднаньня "Талака" // Інф. паведамл. IГ КБС* -- 1989 -- 14.01. -- с. 2.
Жандараў С. Ад накірунку ветру... /"Талака" г. Гомлі/ // Ч.З -- 1989 -- 11.01 -- с. 5.
Крапак Б. Тупік з шэрай лесьвіцай /Пра беларускіх нефармальных мастакоў/ // Маладосьць -- 1989 -- № 1 -- с. 139.

6.2. "Нефармалы" СССР.

За конкурс идей. Заметки после Учредительного съезда Интернационального фронта Латвии. // Советская культура -- 1989 -- 17.01.
Лозунги и ярлыки /Т.Корсакова/ // Ком. прав. 1989 -- 14.01.
Не в оправдание /інтэрв'ю з Тээтам Каласам, сакратаром СП Эстоніі/ // Молодежь Эстонии -- 1989 -- 12.01.
Маскоўскія нефармалы уключаюцца у перадвыбарчую барацьбу // Звязда -- 2.02.89.
Степанков С. От возрождения -- к единству. /Нататкі з Устаноўчага зьезду Інтэрфронту працоўных Латвіі/ // Ком.правда -- 1989 -- 13.01.

6.3. Дзяды.

Борин А. Минск, 30 октября. До и после события // Л.Г. -- 28.12.88 -- с. 10.
Дзяды былі за намі /Апісаньне падрыхтоўкі і правадзінаў мітынга-рэквіема/ // Кантроль* -- 1988 --№1 -- с. 1.
Зноў пра "дзяды" /Артыкул-кансультацыя юрыстаў/ // Кантроль* -- 1989 -- № 2 -- с. 5.
Менскія "Дзяды" 88": Заява АК БНФ "Адраджэньне" // Навіны БНФ* -- 1988 -- № 1 -- с. 2.
Откуда пошли слухи /Аб дзіўных дзеяньнях міліцэйскіх работнікаў Беларусі да карэспандэнта "Труда"/ // Труд-1989-- 25.01.
Падзея, што стала ПАДЗЕЯЙ // Крыніца -- 1989 -- № 1 -- с. 10.
Пра што не захацела ведаць урадавая камісыя /Сьведчаньні відавочцаў/ // Навіны БНФ* 1988 -- № 1 -- с. 2.

6.4. Сойм.

Дакумэнты Вальнага Сойму-89: Заява аб правядзеньні ў Мінгарвыканкам, адказ з Мінгарвыканкаму, заява АК БС-89 аб правядзеньні Сойму ў Вільні, запрашэньне на Сойм, Статут КБМС /праект/ // Інф. паведамленьне IГ КБС* -- 1989 -- 14.01-- с. 3--5.

Не нашли согласия /А.Симуров, А.Улитенок. Кор. "Правда"/ // Правда -- 17.01.1989.
Пачатак канца трохгаловага цмока /Ліст дэлегатам Вальнага Сойму "89 // Інф. паведамл. IГ КБС* -- 1989 -- 14.01. -- с. 1.

7. Антысталінізм.

7.1. Культ асобы.

Вокруг "тайного советника вождя" // Известия -- 03.01.89.
Жуков Г.К. Коротко о Сталине // Правда -- 20.01.89.
Ципко А. Истоки сталинизма // Наука и жизнь -- 1989 -- № 1 -- с. 46--56.

7.2. Антысталінізм. Мартыралёг.

Аб камісіі бюро гаркама па дадатковаму вывучэньню матэрыялаў, зьвязаных с рэпрэсыямі, што мелі мейсца у перыяд 30--50-х і пачатку 50-х гадоў // В.М. -- 14.01.89.
Об увековечении памяти жертв массовых репрессий... // З.Ю. -- 22.01.89.
Сообщение правительственной комиссии, созданной решением Совмина БССР от 14.06.88. // З.Ю. -- 22.01.89.
Устав Всес. Добр. Ист.-просветительского общества "Мемориал" /проект/ // Огонёк-1989-№ 4.
Шиманский Л. Памяти жертв репрессий // Известия -- 26.01.89.
Витенберг Е. Культ личности: преодоление демократизацией // С.Б. -- 04.01.89.
Об отмене правовых актов, связанных с увековечением памяти Жданова // ЗЮ -- 19.01.89.
О дополнительных мерах по восстановлению справедливости в отношении жертв репрессий, имевших место в период 30--40-х и начала 50-х годов. /Краткое изложение постановления ЦК КПСС/ // Известия -- 07.01.89.
Памятник жертвам массовых репрессий. Объявлен конкурс. Комментарии Министра Культуры СССР В.Захарова // Известия -- 04.01.1989.

II. НАЦЫЯ І КУЛЬТУРА

8. Нацыянальнае пытаньне.

8.1. Нацыянальнае пытаньне у БССР.

Айзенштадт Г. Возвращение к истокам /невозможно без освоения богатств национальной культуры/ // ЗЮ-- 18.01.89.
Інтэрнацыяналістам быць на справе // Звязда -- 29.01.89.

8.2. Нацыянальнае пытаньне у Прыбалтыцы.

Брокане Е. Покажет будущее /Справаздача з агульнага сходу упаўнаважаных прадстаўнікоў школьных групаў падтрымкі пры НФ Латвіі... // Советская молодежь -- 26.01.89.
Гусейнов. Идеология общего дела. /Новы погляд на касмапалітызм/ // Век XX и мир. -- 1989 -- № 1 -- с. 21--24.
Помочь перестройке делом. С Пленума ЦК КПСС Латвии // Правда -- 10.01.1989.

Чтоб шестикрылый серафим на перепутье к нам явился /Форум эстонскае мовы/ // Молодежь Эстонии -- 25.01.89.
Что же происходит в Эстонии /Открытое письмо гл. редактору "Правды" // Правда -- 16.01.89.
Эстонская ССР /Пра X Сэсію ВС ЭССР/ // Известия -- 21.01.89.
Язык и закон. /Праект Закона аб мове. ЭССР/ // Известия -- 08.01.89.
Нацыянальнае пытаньне у саюзных рэспубліках.

8.4. Тишков В. Народы и государство // Коммунист -- 1989 -- № 1 -- с. 48--59.

8.5. Нац. пытаньне за мяжой.

8.6. Беларусы па-за межамі БССР.

Наладжваецца сувязь // Ніва -- 1989-- № 2.
Максімюк Я. На парозе самастойнасьці /Пра I зьезд Белар. аб'ядн. студэнтаў/ // Ніва -- 1989 -- № 3.

9. Гісторыя і краязнаўства.

9.1. Этнагенэз беларусаў.

9.2. Полацкі перыяд.

9.3. Вялікае княства Літоўскае.

9.4. ВКЛ у складзе Рэчы Паспалітай.

9.5. Паўстаньні на Беларусі ў ХУШ--XIX ст.ст.

9.6. Нашаніўскі пэрыяд.

9.7. Беларусь з 1915 да 1920 г.

Дыла Я. Праз гады выпрабаваньняў. /Пра Усебеларускі кангрэс/ // Крыніца -- 1989-- № 1,с.3.
Нараджэньне рэспублікі /Дакументальны матэрыял пра ўтварэньне БССР/ // Беларусь -- 1989-- № 1, с.4.
Обретение республики // Нёман -- 1989-- № 1, -- с. 113.

9.8. Беларусізацыя.

10. Краязнаўства.

Богодяж Н. Верить ли пьесе // СБ -- 11.01.89. /Артыкул пра магчымае мейсца пахавання К.Каліноўскага/ // Szerwony sztandar. -- 25.01.1989.
"Кануны" Васіля Бялова // Ч. З.--21.01.89.
Каханоўскі Г. На ўзьбярэжжы Ушы /Да 600-годзьдзя м. Маладэчні/ // М.Бел. -- 1989 -- № 1.

II. Ахова помнікаў.
Богодзяж Н. Гольшанский замок в осаде // БС-24.01.89.
Залескі Б. Работы можуць ажыццяўляцца /Пра 2-гую лінію метро/ // ВМ — 19.01.1989.
Небаскробная дзікасць /Ахова помнікаў у Віцебску/ // ЧЗ-89-17.01.
Последний из "могикан" /Станция Уша/ // СБ-27.01.89.
У памятников появился хозяин // Известия — 24.01.89.
12. Мова.
Амельянюк Н. Гутаркі аб мове // Ніва-1989-2.
Амельянюк Н. Гутаркі аб мове // Ніва-89-4.
Бяляцкі А. Да гісторыі адной палемікі. /Моўнае пытаньне ў 20-х гадох на Беларусі/ // Маладосьць -- 1989 -- № 1, с. 152.
Садоўскі П. Чытайце самога Леніна. /Пра дзяржаўнасць мовы/ // Беларусь -- 1989 — № 1, с. 23.
Хто бліжэй да ісьціны. М.Булавецкі. // Настаўніцкая газета. — 18.01.89.
Шабловіч Г. Дзе ж выйсьце. /Аб моўнай сытуацыі на Беларусі / // Студэнцкая думка — 1989 — № 2, с. 1.
13. Літаратуразнаўства.
Гардзіцкі А. Перазвон сяброўства /Бел. сав. літ-ра за мяжой/ // Полымя -- 1989 -- № 1, с. 184.
Коваленко В. Время жаждущих /Крытычны агляд/ // Нёман — 1989 -- № 1, с. 134.
Чабан Т. Няхай нас ратуе боль... /Агляд паэзіі маладых/ // ЛіМ -- 20.01.89, — с. 6—7.
14. Мастацтва і культура.
Вярнуць у музэі чэснасьць // Зьвязда-29.01.89.
Конан У. Этапы адраджэньня // Мастацтва Беларусі. -- 1989 -- № 1.
Пугачёва Э. А истина все же одна. /Неюбилейные заметки о белорусском изобразительном искусстве/ // Нёман -- 1989 -- № 1, с. 129.
15. Навука ды адукацыя.
Аузан А. Политическая экономия социализма /Перестройка ставит проблемы/ // Коммунист — 1989 -- № 1, с. 5--14.
Жуков Н. Надежный компас // СБ-06.01.89.
Каким быть учебнику? // ЗЮ-19.01.89.
На пути к мировому уровню // СБ-05.01.89.
Праект праграмы Беларусізацыі БТІ // Студэнцкая думка — 1989 -- № 2, с. 4.
Трусаў А. Інстытут альбо "ликбез"? // Студэнцкая думка — 1989 -- № 2, с. 5.
16. Сымболіка.
17. Рэлігія.
18. Фальклёр.
Василевич В. Дай, боже, знать, с кем век вековать /Пра калядную варажбу/ // Нёман -- 1989 -- № 1, с. 168.
Народны каляндар /Люты. Нар. прыкметы/ // Беларусь -- 1989 -- № 1, с. 18.

III. ЭКАНОМІКА

19. Эканоміка.
Акадэмік Абалкін: "Дэмакратыя павінна быць шматпавярховай..." /"Пра эканоміку БССР"/ // Беларусь — 1989 -- № 1, с. 28.
1989 год: Аптымізм захоўваецца // ВМ-21.01.
Карпинский Л. Здравый смысл перестройки /Тэорыя канвергенцыі/ // Век XX и мир -- 89-№1, с. 14--18.
Лисичкин Г. Догмы и жизнь // Известия-26.01.
Матэрыялы да праекту Праграмы БНФ "Адраджэньне": Эканоміка // Навіны БНФ -- 1989 -- № 1, с. 1.
Попов В. Шмелев Н. На развилке дорог /Так была ли альтернатива в 1929 году/ // Студ. мер. -- 1989 — № 1, с. 26--32, 48--51.
Рэспубліка на гасразьліку // ВМ-14.01.89.
Статистика знает? Да!: отвечает председатель Госкомстата СССР // Правда -- 30.01.89.
Сахаров А. Плюрализм -- это конвергенция. // Век XX и мир -- 1989 -- № 1 -- с. 18--20.
Ускорить поворот экономики к человеку. // Правда-22.01.89.

IУ. ЭКАЛЁГІЯ.
АЭС: Взгляд в будущее // Известия -- 16.01.89.
Вярнуць доўг рацэ і возеру // Мінская пр. -- 25.01.89.
Как сберечь... // За передовую науку -- 3.1989.
Цапяровыя зараснікі на "экалягічных сьцежках" // ЧЗ-19.01.89.
Природа в кольце ведомств. // Труд-05.01.89.
Рэчка паміраe аднойчы і назаўсёды // Звязда — 27.01.89.
СП СССР. Пленум 17--19 января. Земля, экология, перестройка. // ЛГ-25.01.89.
Экологические проблемы Припяти... // За передовую науку -- 1989 -№ 4.

У.21. ПЭРСАНАЛІІ.
Бабуля, якая бачыла Леніна /Пра Станюту/ // Беларусь -- 1989 -- №1 -- с. 8.
Барскі А. Натальля Арсеньнева — паэтэса... // Ніва -- 1989 -- № 4.
В честь Афанасия Филиповича // СБ-13.01.
Гайдук М. "Гаман" // Ніва-- 1989-- № 3.
З маладняко ўскага вянка. Сяргей Фамін: вершы // ЛІМ-- 20.01.1989, -- с.15.
Липатов В. Черный квадрат без белых пятен /Пра Казіміра Малевіча/ // Правда -- 19.01.89.
Липский В. Президент /Пра Купрэвіча/ // СБ--08.01.89.
Ліс А. Браты Гарэцкія // Полымя -- 1989 -- № 1, с. 138.
Майсеёнак А. Хвароба і сканаиьне вандроўнага мастака /Пра Драздовіча/ // ЛіМ--20.01.89.
РамаНоўскі В. Песьняй дарыў людзям радасьць /Забэйда-Суміцкі/ // ВМ--14.01.89.
Петриков П. Оценки, далекие от истины /Пра Ігнатоўскага/ // За передовую науку -- 1989-№ 2.
Сачанка Б. У сьедкі запісы пакліча /Шчэ адна гіпотэза сьмерці Я.Купалы/ // ЛІМ-- 20.01.
Ситько З. Гражданин Чили, белорус /Пра Дамейку/ // Нёман--1989 -- № 1 -- с. 166.
У партыі аднавілі /Гартны/ // ЧЗ -- 11.01.89.
Черепанов А. О тех, кого помню и люблю /Пра лёс Муклевіча/ // ЗЮ--18.01.89.
УІ.22. ДРОБНЫ БРЭХ.
Наан Г. Выслушай другую сторону /Пра падзеі у Эстоніі/ // Правда — 16.01.89.
Сход, які не адбыўся /к-р "Партызан"/ // Зьвязда — 26.01.89.
Беларуская ССР у 20—30-я гады // Зьвязда // 26.01.89.

УП.23. МАСТАЦКІЯ ТВОРЫ Ў ПЭРЫЁДЫЦЫ.
Быкаў В. Аблава // Полымя- 1989 — № 1 -- с. 4.
Асташонак А. Беларускі акцэнт // ЛіМ — 20.01.
Бембель А. Вершы // Крыніца — 1989 — № 1— с. 7.
Баласевіч І. Сьцяпан Лаўрэньцьевіч // Маладосьць — 1989 — № 1 — с. 15.
Грахоўскі С. Вершы // Маладосьць -- 1989 — № 1 -- с. 139.
Далідовіч Г. Свой дом // Маладосьць -- 1989 — 1 -- с. 32.
Дранько-Майсюк Л. Пра тое, як я чытаў забароненую літаратуру // Крыніца -- 1989 — № 1 — с.35.
Звонак А. Вершы // Нёман -- 1989 — № 1 — с. 59.
Караткевіч У. У дарозе і дома // Нёман — 1989 — № 1 — с. 164.
Пушча А. Вершы // Полымя -- 1989 — № 1 — с. 119.
Родзевіч Л. З паэмы "Беларусь" // Беларусь — 1989 -- № 1 -- с. 24.

УШ. РАІМ НАБЫЦЬ.
Беларуска-рускі слоўнік. У 2-х т. Т. 1./Рэд. К.К.Атраховіч.— 2-е выд., перапрац. і дап. — Мн.: БелСЭ, 1988.
Беларуская ССР: Кароткая энцыклапедыя. У 5 т. / 1-5 — Мн.: Бел. Сав. Энцыклапедыя;
Т. 1; 1978 г.
Т. 2; 1979 г.
Т. 3; 1980 г.
Т. 4; 1981 г.
Т. 5; 1981 г.
Збор Помнікаў гісторыі і культуры /АН БССР, Ін-т мовазнаўства, этнаграфіі і фальклёру — Мн.: БелСЭ;
Брэсцкая вобл.; 1985 г.
Віцебская вобл.: 1985 г.
Гомельская вобл.; 1985 г.

Магілёўская вобл.; 1986 г.
Гродзенская вобл.; 1986 г.
Мінская вобл.; 1987 г. /ч. I і 2/
Мінск; 1988 г.
Францыск Скарына; Энцыклапедычны даведнік —
Мн. БелСЭ, 1988 г.

СЬПІС СКАРАЧЭНЬНЯЎ:

АК — Арганізацыйны камітэт
БНФ — Беларускі Народны Фронт за перабудову "Адраджэньне"
ІГ — Ініцыятыўная група
КБС — Канфэдэрацыя Беларускіх Супалак

ВМ — Вячэрні Мінск
ЗЮ — Знамя юности
ЛГ — Литературная газета
Студ. мер. — Студенческий меридиан.
ЧЗ — Чырвоная змена

Рэдакцыйны гурт — Рада суполкі "Зьніч"

Паэзія

Працяг вякоў

На белай кашулі чырвоны пасяг
Ад злосці падступнага меча.
Бел-чырвона-белы балючы сцяг
Скликае на смутнае веча.

На веча,
Дзе ў вечнасці мусім спытаць,
Ці нам заставацца народам,
Ці толькі абедкі надзеі глытаць,
І моўкнуць, і глыбіцца ў адум.

Ці нам у агульным застоллі людзей
Паблізу ля покуця сесці,
Ці ціха чакаць, каб усі дабрадзеі
Наш хлеб не перачаў нам есці.

Узвіўся, як крык, на крыжацкіх кап'ях
І пагань кіруе ў прадонне
Бел-чырвона-белы крывавы сцяг
І вечным памкненні Пагоні!

[illegible]

7 лістапада, 88

Анатоль Сыс

У ГЭТАЙ КРАІНЕ

Апанасу Філіповічу

У гэтай краіне ня маю я дому,
Досыць воблака — сяду і у сьвет палячу
Над гэтай гаморай, над гэтым садомам,
Ні грошай, ні славы, я волі хачу.

У гэтай краіне ня маю я долі,
Досыць посах і торба, і сотні дарог.
На долю паду. Не вярнуся ніколі,
Няхай мяне судзяць хоць людзі, хоць бог.

У гэтай краіне ня маю я бога,
У[illegible] разапселі яго Сьвятары:
Дзе церні павінны насіць — носяць рогі,
Які ж тады бог, калі служкі зьвяры ?

У гэтай краіне ня маю я роду,
[illegible]нуся народ мой наймення дзядоў,
І сьвету ня бачыць далей азяроду,
І дзецям ня дорыць на шчасьце падкоў.

У гэтай краіне ня маю я песьні,
Якая б народнай была і маей,
Якую б сябрына запела у Бярэсці,
А рэха узьняло за Дняпром, за Дзьвіной...

У гэтай краіне ня маю я дому,
Досыць воблака — сяду і у сьвет палячу
Над гэтай гаморай, над гэтым садомам,
Ні грошай, ні славы — я волі хачу...

Бо у гэтай краіне ня маю я волі....

Алег Бембель

Генацыд і спадніцы

Гестапаўцаў і нашых сталіністаў
яднае рабства і крызі патоп.
І колькі ішчэ ня стоміцца маліцца
тым "прынцыпам" іх талаксны лоб ?!

"Андрэева ... цяпер і "Бумажкова" ...
разгубленыя крыху, надумаў кат —
часоў галоснасьці, часоў перабудовы —
прыкрыць спадніцай прывід
Курапат ...

УРАНАВЫ ЯБЛЫК

... і нават магільны чарнобыльскі звон
пакаяцца іх ня прымусіў...
Скажы ж, мой народзе: "Тут – новы закон:
АЭС-аўцы, вон зь Беларусі!"

Спытаюць: чаму-ж зь Беларусі адной?..
пагнаць бы іх – і з Украіны...
Паўсюдна!.. бо цень над усёю Зямлёй
уранавай дамавіны...

Ці ж мала нам Сонейка?.. ветру?.. ўсяго,
чым Маці-Зямелька спрыяе?..
... ды я б л ы к : "я лепей зраблю –
за Яго" –
ў пагібельны шал спакушае...